

Sverige – sämst i Norden på kulturfinansiering

Del 2 av 3 i DIK:s
rapportserie om
kulturens finansiering.

DIK

Förord

Oavsett hur man räknar är det bara att konstatera att Sverige numera spelar i knatteligan vad gäller både offentlig och privat kulturfinansiering. DIK:s delrapport ett om kulturens finansiering: ”Var i landet satsar man mest – och minst – på kulturen” visade att det offentliga stödet har minskat på alla nivåer. Statligt, regionalt och kommunalt. Kurvorna pekar nedåt oavsett om man räknar på andel av den totala budgeten eller i fasta priser.

I delrapport två genomlyser DIK nu kulturens finansiering ur ännu fler perspektiv, dessvärre med samma dystra resultat. De statliga utgifterna för kulturverksamhet som andel av BNP ligger på de lägsta nivåerna på över tjugo år. Även all offentlig kulturfinansiering (stat, region och kommun) nedbrutet per invånare har de senaste åren sjunkit stadigt.

”Oavsett hur man räknar så är det bara att konstatera att Sverige numera spelar i knatteligan vad det gäller både offentlig och privat kulturfinansiering.”

DIK kan också konstatera att Sverige utmärker sig negativt internationellt med sitt allt svagare offentliga stöd till kulturen. När man räknar på kulturens andel av de offentliga utgifterna är Sverige tillsammans med Finland sämst i hela Norden. Även på europeisk nivå har vi halkat efter och ligger nu under genomsnittet bland de 30 länder som årligen rapporterar till Eurostat.

Sverige innehar också en nordisk jumboplats vad det gäller privat finansiering. Utan en stabil och långsiktig offentlig finansiering i botten är det helt enkelt inte speciellt attraktivt att öppna plånboken för kulturen. Bakom dessa dystra siffror döljer sig både politisk nonchalans och brist på visioner från regeringen. Men det finns hopp. I Sverige är den kulturella välfärden grundlagsstadgad. Det betyder att alla ska ha schyst tillgång till exempelvis bibliotek, museer, arkiv, replokaler, teatrar och kulturhus oavsett vem man är och var i landet man bor.

I delrapport tre kommer DIK att berätta hur Sverige kan lämna kulturfinansieringens knatteliga, kliva upp på den internationella prispallen och bygga kulturell välfärd – för alla.

Anna Troberg, förbundsordförande i DIK

Innehåll

Förord	2
Innehåll	3
Sammanfattning	5
Dataunderlag och metod	8
Sveriges kulturfinansiering minskar – oavsett mätmetod	10
Kulturområdets andel av BNP ligger på historiskt låga nivåer	10
Kulturutgifterna minskar även utslaget på kronor per invånare	11
218 kronor i månaden per invånare ska räcka till all offentligt finansierad kultur	12
Sverige lägger lägst andel på kultur i Norden och tappar mark i EU.....	13
Sverige har minst privat kulturfinansiering i Norden	15
Sverige ligger under genomsnittet i EU	15
Avslutning	18
Allt större fokus på privat finansiering, samtidigt som den offentliga finansieringen sjunker.....	18
Den offentliga finansieringen behöver öka för att säkra kulturell välfärd för alla	19

Om DIK

DIK är facket för alla som arbetar eller studerar inom kultur, kommunikation eller kreativ sektor. DIK har ungefär 21 000 medlemmar runt om i landet och ingår i Saco, Sveriges akademikers centralorganisation. DIK är partipolitiskt obundet.

Författare: Johanna Alm Dahlin, DIK

Dataunderlag: PwC Sverige

Formgivning: Kajsen Burell, Printempo

Foto: Anna-Lena Ahlström (sidan 2) och

Alexander Donka (sidorna 1, 13, 17)

DIK 2026:3

Sammanfattning

Inför valet 2026 djupdyker DIK i kulturens finansiering, genom en rapportserie i tre delar. Denna andra delrapport visar att kulturfinansieringen minskar både som andel av BNP och utslaget på kronor per invånare. Samtidigt som regeringen skär ned på den offentliga kulturfinansieringen, har de under de senaste åren haft ett allt större fokus på privat finansiering.

Resultaten visar dock att Sverige är sämst i Norden på både offentlig och privat kulturfinansiering, och att vi lägger en lägre andel av de offentliga utgifterna på kultur än genomsnittsnivån inom EU. Beräkningarna har gjorts av PwC och baseras på data från Ekonomistyrningsverket och Eurostat.

Kulturen får allt mindre finansiering – både räknat som andel av BNP och utslaget på kronor per invånare

- År 2024 utgjorde de statliga utgifterna för kulturverksamhet 0,14 procent av BNP. Samma år motsvarade statens kulturutgifter 826 kronor per invånare. **Detta är de lägsta nivåerna på över 20 år.**
- Räknar man samman all offentlig kulturfinansiering (stat, kommuner och regioner sammantaget) utgjorde den 0,43 procent av BNP år 2024. De totala offentliga utgifterna för kultur var 2 611 kronor per invånare. **Det motsvarar 218 kronor i månaden per person.** Även för dessa mått syns en nedgång över tid.
- **Nedskärningarna i kulturens finansiering är särskilt påtagliga under 2023 och 2024.** Tittar man på statens budgetar för 2025 och 2026 är det tydligt att trenden med en allt lägre andel till kulturen fortsätter.

0,14 % av BNP och 826 kronor per invånare. De statliga kulturutgifterna var år 2024 nere på de lägsta nivåerna på över 20 år.

Sverige och Finland lägger minst andel av de offentliga utgifterna på kultur i Norden

- År 2024 gick 1,0 procent av Sveriges och Finlands offentliga utgifter till kulturområdet, jämfört med 1,1 procent i Norge, 1,2 procent i Danmark och 2,2 procent på Island (Eurostat). **Det placerar Sverige och Finland i botten av de nordiska länderna.**
- Sverige och Norge är de länder där kulturens andel av de offentliga utgifterna har minskat mest under de senaste tio åren (med 0,2 procentenheter). Danmarks kulturandel ligger på samma nivå som 2014, medan Finland har ökat andelen som går till kultur med 0,1 procentenheter. Island är bäst i klassen och har under de senaste tio åren lagt mellan 2,2 och 2,5 procent av sina sammanlagda offentliga utgifter på kulturområdet.

Sverige har tappat mark och ligger under genomsnittet i EU

- Andelen av de offentliga utgifterna som läggs på kulturverksamhet i EU-länderna (EU27+) varierade år 2024 mellan 0,4 och 2,5 procent, med en medelnivå på 1,24 procent.
- År 2024 lade Sverige 1,2 procent av de offentliga utgifterna på kultur. Tio år senare hade andelen minskat till 1,0 procent vilket innebär att vi ligger en bra bit under genomsnittsnivån i EU (1,24 procent).

Allt större fokus på privat finansiering, samtidigt som den offentliga finansieringen sjunker

- Samtidigt som Sveriges offentliga kulturfinansiering minskar har regeringen under de senaste åren haft ett allt större fokus på privat finansiering. Men **Sverige ligger efter de andra nordiska länderna även när det gäller privat kulturfinansiering** från både stiftelser och sponsorer. Danmark – som ofta lyfts fram som ett föregångsland när det gäller privat finansiering – lägger samtidigt den näst högsta andelen i Norden av landets offentliga utgifter på kultur.
- DIK anser att donationer och sponsring till kulturverksamheter alltid ska ses som ett komplement och aldrig får bli en ursäkt för regering, kommuner eller regioner att backa från en stark offentlig finansiering. När så sker **förstärks de redan stora skillnaderna i likvärdighet mellan olika delar av landet och mellan olika typer av kulturverksamheter**, eftersom alla inte har lika stor möjlighet att få privat sponsring.
- För att Sverige ska leva upp till sina kulturpolitiska mål och regeringsformens krav på kulturell välfärd behöver kulturens finansiering stärkas på alla nivåer – statligt, kommunalt och regionalt. I den tredje och sista delen av rapportserien kommer DIK att presentera förslag för hur tillgången till kultur kan säkras i hela landet.

1 %

Andelen av Sveriges offentliga utgifter som går till kultur är lägst i Norden och under snittet i EU.

Dataunderlag och metod

Den data som ligger till grund för rapporten har samlats in och bearbetats av PwC Sverige. I detta avsnitt framgår hur PwC har valt att följa upp offentliga utgifter till kulturell verksamhet.

Statistiken inkluderar utgifterna för kultur enligt den definition av kulturpolitik som anges i den senaste kulturpolitiska propositionen. Kulturpolitik definieras där i termer av sitt huvudsyfte ”att stödja insatser som görs inom ordets, scenens, bildens och tonens område, samt för kulturarvet” (Prop. 2009/10:3, s. 12).

För *staten* används i denna rapport utgifter inom ändamålsområde 0820 i den internationella standarden Cofog (Classification of the Functions of Government), vilket avser kulturell verksamhet¹. Utgifterna inom område 0820 uppgick under 2024 till 53 procent av budgetpropositionens utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. För *staten* finns data från Ekonomistyrningsverket (ESV) för 2002–2024. Mer detaljerad data som visar hur utgifterna fördelas inom område 0820 Kulturell verksamhet finns för perioden 2009–2024, vilket möjliggör fördjupad analys under dessa år.

Staten	Regioner	Kommuner
Kulturverksamhet enligt Cofog	Museer	Bibliotek
	Teater och musik	Musikskola/kulturskola
	Folkhögskolor	Allmän kulturverksamhet/övrigt
	Övrigt	

¹ Cofog är en internationell klassifikation som grupperar offentliga sektorns utgifter efter deras funktion eller ändamål. Ändamålsindelningen följer en av FN definierad internationell standard som ger möjlighet till jämförelser mellan länder. Sedan 2001 används en indelning med 10 ändamålsgrupper där nummer 8 är Fritidsverksamhet, kultur och religion. Kulturell verksamhet (0820) är ett delområde inom ändamålsområde 8.

Inom *regionerna* används nettokostnader för kultur (separat utgiftspost), hämtat från regionernas inrapporterade räkenskapsammandrag (via SCB). Uppgifter för regioner finns för 2007–2024 utan avbrott i statistiken.

Inom *kommunerna* analyseras nettokostnader inom de områden som radas upp ovan, hämtat från kommunernas inrapporterade räkenskapsammandrag (via SCB, uppgifter för kommuner finns för 2011–2024 utan avbrott i statistiken).

Myndigheten för kulturanalys analyserar löpande offentliga utgifter för kultur. Jämfört med Kulturanalys görs i denna rapport en något snävare bedömning av utgifter till kulturell verksamhet. I statliga utgifter inkluderas endast ändamålsområde 0820 Kulturell verksamhet. För 2024 summerade detta till 8 750 miljoner kronor (vilket kan jämföras med Kulturanalys som summerade utgifterna till 9 069 miljoner kronor samma år). Detta kan bero på att Kulturanalys kan ha inkluderat cirka en tredjedel av posterna inom 0850 FoU Fritidsverksamhet, kultur och religion, samt 0860 Övrig fritidsverksamhet, kultur och religion. Dessa poster ingår inte i PwC-beräkningarna som presenteras i denna rapport. Dels för att de är svåra att bryta ut från ESV, dels för att det blir tydligare att göra analysen från ett redan definierat ändamålsområde (0820 Kulturell verksamhet). På kommunsidan exkluderas utgifter för allmän fritidsverksamhet samt stöd till studieorganisationer.

I rapporten används också data från *Eurostat* som visar andelen av EU-ländernas totala offentliga utgifter (stat, region och kommun sammantaget), som går till kulturområdet. Även statistiken från Eurostat baseras på ändamålsområdet kulturell verksamhet i Cofog². Datan baseras på ländernas frivilliga inrapportering och inkluderar uppgifter för 30 länder (de 27 länder som är med i EU samt Norge, Island och Schweiz).

Eurostats beräkningar för kulturområdets andel av de samlade offentliga utgifterna (stat, kommun och region sammantaget)³ skiljer sig något från både PwC:s och Myndigheten för kulturanalys beräkningar. 2024 låg Eurostats beräkning för Sverige på 1,0 procent, vilket är något lägre än PwC:s beräkning på 1,1 procent. Det beror sannolikt på att Eurostat exkluderat någon utgiftspost som PwC och Kulturanalys har inkluderat. Detta påverkar dock inte jämförelserna mellan länder.

I rapporten används data om kulturutgifter från Eurostat som täcker in 30 europeiska länder.

² Eurostat, [General government expenditure by function](#), 22 april 2026

³ Eurostat, [Government expenditure on cultural, broadcasting and publishing services](#), 22 april 2026

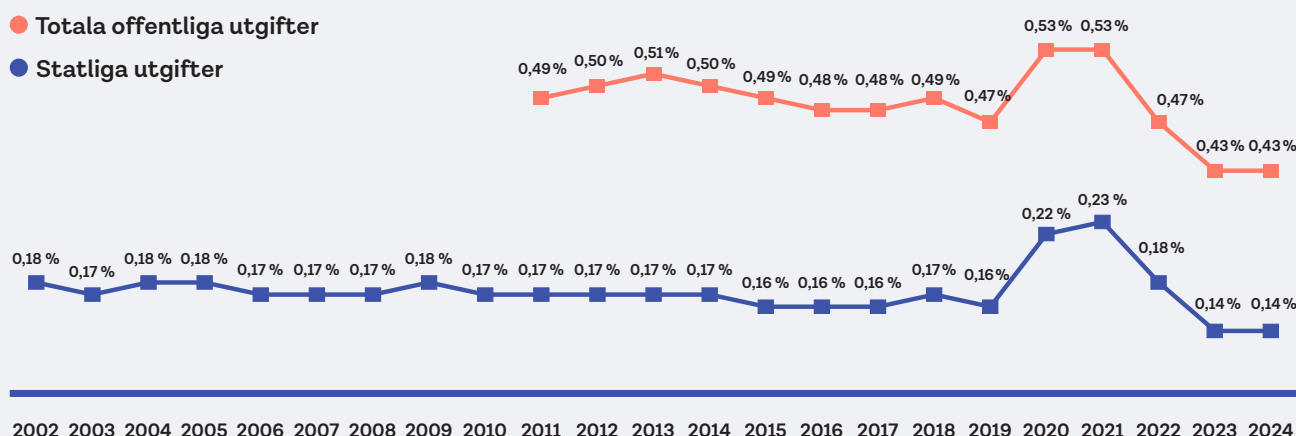
Sveriges kulturfinansiering minskar – oavsett mätmetod

Rapporten visar att de offentliga utgifterna för kultur har minskat både som andel av BNP och utslaget på kronor per invånare, och att nedgången framför allt har skett under 2023 och 2024. År 2024 var de totala offentliga utgifterna för kultur 2 611 kronor per invånare.

Kulturområdets andel av BNP ligger på historiskt låga nivåer

Ett sätt att analysera samhällets utgifter för kultur är att undersöka hur de utvecklas som andel av BNP (bruttonationalprodukten), vilket visas i **figur 1**. År 2024 utgjorde de statliga utgifterna för kultur 0,14 procent av BNP. Det är den lägsta nivån som går att se under hela mätperioden (den data som finns att tillgå sträcker sig tillbaka till 2002).

Figur 1. Utgifter för kulturell verksamhet, som andel av BNP (%).

Not: Diagrammet visar statliga utgifter för kulturell verksamhet som andel av BNP, respektive totala offentliga utgifter för kulturell verksamhet (staten, kommuner och regioner sammantaget) som andel av BNP. För statliga utgifter finns data utan avbrott för åren 2002–2024 och för totala offentliga utgifter finns detta för åren 2011–2024.

Motsvarande siffra för all offentlig kulturfinansiering (stat, kommun och region sammanslaget) var år 2024 0,43 procent av BNP. Även detta är den lägsta andelen under mätperioden (för den sammanlagda offentliga finansieringen av kultur finns data tillbaka till 2011).

Under pandemiåren 2020–2022 betalade staten ut kris- och återstartsstöd till kulturlivet, vilket till stor del förklarar de ökade nivåerna i statens utgifter under dessa år.

Som **figur 1** visar sjunker kulturområdets andel av BNP framför allt under 2023 och 2024. Detta gäller även om man jämför med åren innan pandemin.

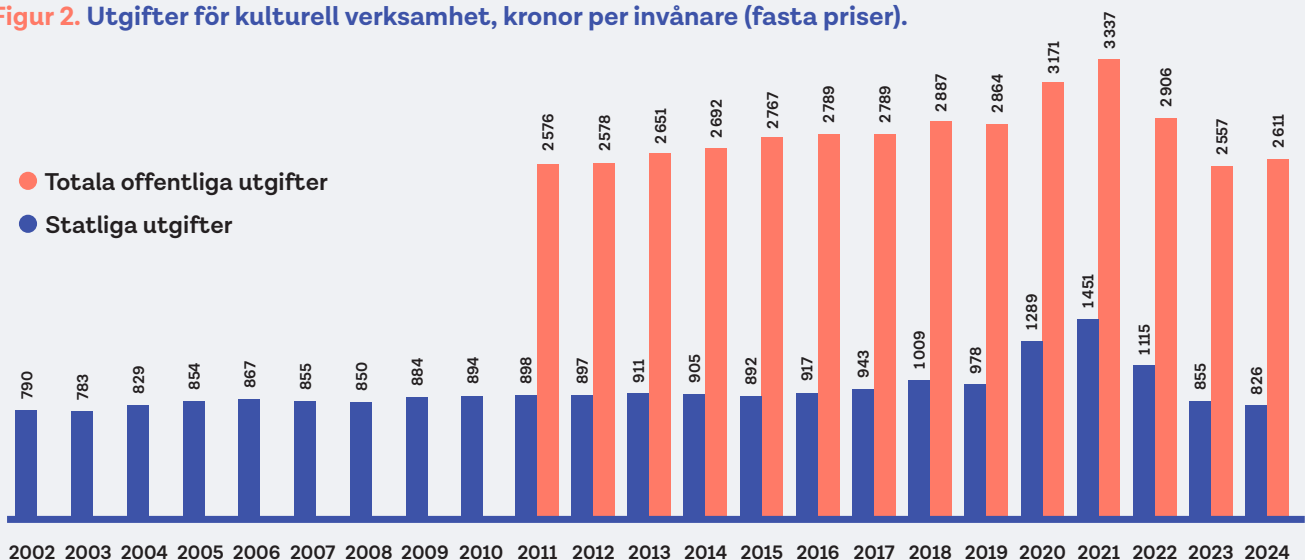
Kulturutgifterna minskar även utslaget på kronor per invånare

Ett annat mått är att titta på hur många kronor per invånare som går till kulturverksamhet (**figur 2**). År 2024 motsvarade statens utgifter för kultur 826 kronor per invånare. Samtidigt motsvarade de totala offentliga utgifterna för kultur (staten, kommunerna och regionerna sammantaget) 2 611 kronor per invånare.

För båda måtten syns en minskning över tid. När det gäller de statliga utgifterna för kultur per invånare behöver vi gå tillbaka till 2003 för att hitta en lägre nivå. Sett till de totala offentliga utgifterna låg kostnaden för kulturell verksamhet per invånare år 2024 på den lägsta nivån sedan 2012.

”Nedskärningarna i kulturens finansiering är särskilt påtagliga under 2023 och 2024. Tittar man på statens budgetar för 2025 och 2026 är det tydligt att trenden med en allt lägre andel till kulturen fortsätter.”

Figur 2. Utgifter för kulturell verksamhet, kronor per invånare (fasta priser).

Not: Diagrammet visar statliga respektive totala offentliga utgifter (staten, kommuner och regioner sammantaget) för kulturell verksamhet delat på antalet invånare i Sverige. För statliga utgifter finns data för åren 2002–2024 och för totala offentliga utgifter för åren 2011–2024. Fasta priser betyder att inflationen har rensats bort så att utgifterna visas i 2024 års penningvärde (till skillnad från löpande priser som visar utgifter i dåtidens värde). Genom att använda fasta priser kan utgifterna jämföras över tid. Se rapportavsnittet Dataunderlag och metod för en beskrivning av vilka källor som använts.

218 kronor i månaden per invånare ska räcka till all offentligt finansierad kultur

2 611 kr per år blir 218 kronor i månaden per invånare. Dessa 218 kronor per månad ska räcka till all offentligt finansierad kultur – folkbibliotek i landets alla kommuner, kulturskola för alla barn och unga, museer som förvaltar och tillgängliggör vårt gemensamma kulturarv, arkiv som ansvarar för vårt gemensamma minne, kultur-evenemang och scenkonstföreställningar, replokaler, offentlig konst och mycket mer.

218 kr i månaden per invånare ska räcka till all offentligt finansierad kultur:

- Bibliotek
- Museer
- Arkiv
- Kulturmiljöer och kulturarv
- Kulturskola
- Kulturbesök och skapande för barn och unga
- Läsförmedlande arbete
- Teater
- Dans
- Musik, orkestrar, konserthus och opera
- Replokaler
- Kulturella mötesplatser
- Offentlig konst
- Stöd till konstnärer
- Bild, form och slöjd
- Stöd till författare, översättare och litteratur
- Filmproduktion, distribution och visning
- Kulturfestivaler
- Fria kultur- och konstföreningar

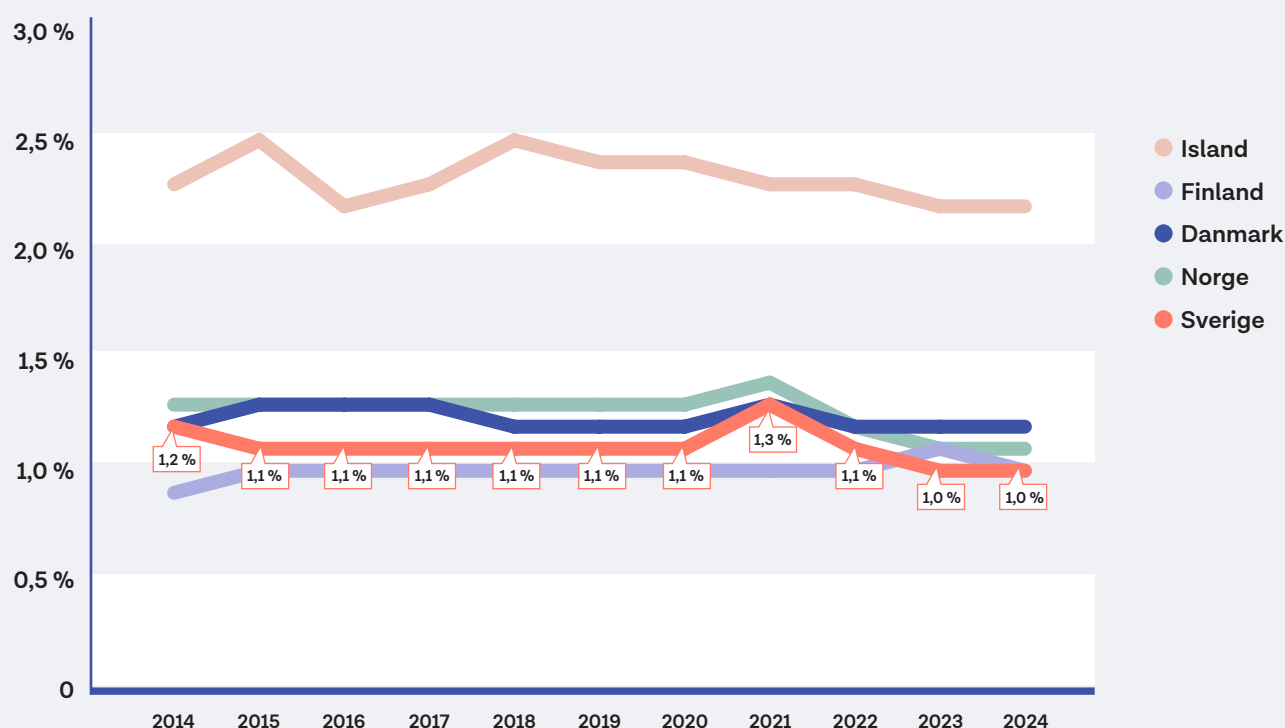
Och mycket mer.

Sverige lägger lägst andel på kultur i Norden och tappar mark i EU

År 2024 utgjorde Sveriges offentliga kulturutgifter (kommuner, regioner och stat sammantaget) en procent av Sveriges totala offentliga utgifter. Det är tillsammans med Finland den lägsta nivån av alla nordiska länder och innebär att Sverige hamnar under genomsnittsnivån i EU. Sverige ligger efter de andra nordiska länderna även när det gäller privat kulturfinansiering.

Figur 3. Andelen av de nordiska ländernas totala offentliga utgifter som gick till kulturområdet, 2014–2024.

Not: Diagrammet baseras på data från Eurostat och visar andelen av ländernas totala offentliga utgifter (stat, region och kommun sammantaget), som går till kulturområdet år för år. Se rapportavsnittet Dataunderlag och metod för en beskrivning av vilka källor som använts.

Figur 3 visar andelen av ländernas totala offentliga utgifter som har gått till kulturområdet under de senaste tio åren. Som diagrammet visar är Sverige och Finland sämst i klassen – år 2024 gick 1,0 procent av ländernas offentliga utgifter till kultur, jämfört med 1,1 procent i Norge, 1,2 procent i Danmark och 2,2 procent på Island.

Sverige och Norge är de länder där andelen till kulturen har minskat mest under de senaste tio åren (med 0,2 procentenheter). Danmarks kulturbudget ligger på samma nivå som 2014, medan Finland har ökat andelen som går till kultur med 0,1 procentenheter.

För Island syns en minskning med 0,1 procentenheter sedan 2014, men Island är ändå klart bäst i klassen – andelen av deras budget som går till kultur har under de senaste tio åren legat mellan 2,2 och 2,5 procent.

1%

Sverige och Finland är de nordiska länder som lägger lägst andel av de totala offentliga utgifterna på kulturområdet.

Sverige har minst privat kulturfinansiering i Norden

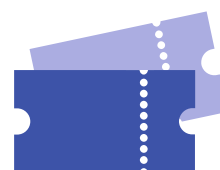
En kunskapsöversikt från Myndigheten för kulturanalys⁴ visar att Sverige ligger efter de andra nordiska länderna även när det gäller privat kulturfinansiering från både stiftelser och sponsorer. Den största andelen av den privata finansieringen i Sverige kommer i stället från hushållen genom exempelvis entré- och biljettintäkter.

Den svenska regeringen lyfter ofta fram Danmark som ett föredöme när det kommer till privat kulturfinansiering. Detta får stöd i rapporten från Myndigheten för kulturanalys som visar att förekomsten av stiftelser som fördelar pengar till kulturändamål är högre i Danmark jämfört med de andra nordiska länderna. Som **figur 3** visar har dock Danmark samtidigt en starkare offentlig finansiering än såväl Sverige, som Norge och Finland.

Sverige ligger under genomsnittet i EU

Som **figur 4** visar varierar andelen av EU-ländernas totala offentliga utgifter som går till kulturområdet mellan 0,4 och 2,5 procent. Det land som 2024 lade högst andel av sina offentliga utgifter på kultur var Malta med 2,5 procent per år, följt av Estland och Island som båda lade 2,2 procent. I botten finns Grekland (0,4 procent) och Cypern (0,5 procent).

År 2014 gick 1,2 procent av Sveriges offentliga utgifter till kulturområdet. Då låg Sverige strax under genomsnittet i EU. Tio år senare har Sverige – med en andel på 1,0 procent – halkat längre under snittet för EU-länderna som år 2024 var 1,24 procent. Se **figur 4**.

Den största andelen av den privata kulturfinansieringen i Sverige kommer från hushållen genom exempelvis entré- och biljettintäkter.

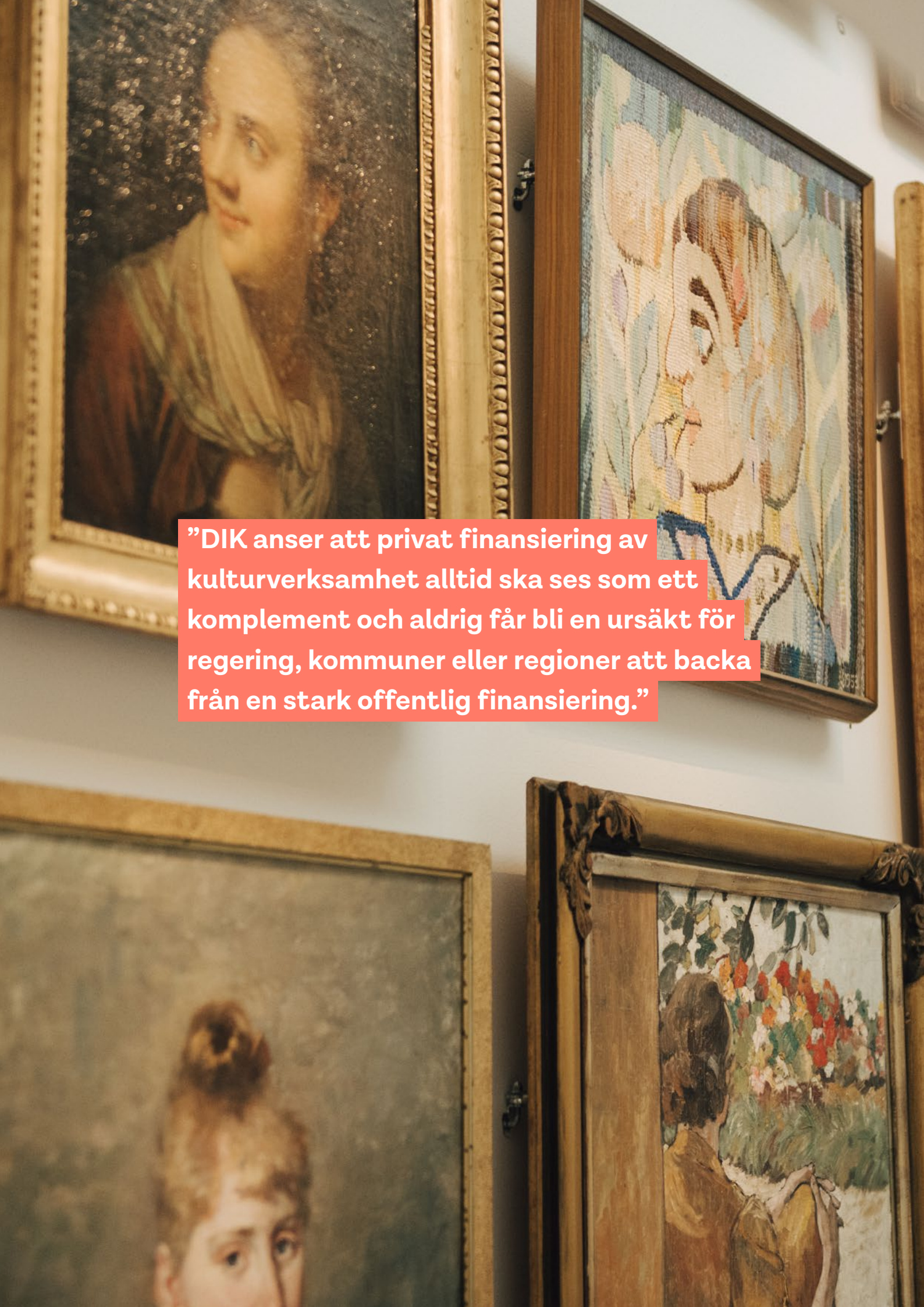
Sverige lägger en lägre andel av de offentliga utgifterna på kulturområdet (1 %) än ett genomsnittligt EU-land (1,24 %).

⁴ Myndigheten för kulturanalys, *Ny nordisk kunskapsöversikt, Ökat fokus på privat kulturfinansiering i de nordiska länderna*, 15 oktober 2025

Figur 4. Andel (%) av ländernas totala offentliga utgifter som gick till kulturområdet, 2014 jämfört med 2024.

Land	2014	2024	Utveckling 2014-2024
Malta	2,0	2,5	0,5
Estland	2,7	2,2	-0,5
Island	2,3	2,2	-0,1
Lettland	3,1	2,0	-1,1
Litauen	1,7	1,9	0,2
Ungern	1,6	1,9	0,3
Kroatien	1,5	1,7	0,2
Polen	1,6	1,4	-0,2
Slovenien	1,5	1,4	-0,1
Tjeckien	1,4	1,3	-0,1
Bulgarien	1,4	1,2	-0,2
Danmark	1,2	1,2	0,0
Luxemburg	1,1	1,2	0,1
Schweiz	1,2	1,2	0,0
Spanien	1,0	1,1	0,1
Frankrike	1,4	1,1	-0,3
Norge	1,3	1,1	-0,2
Slovakien	1,1	1,0	-0,1
Finland	0,9	1,0	0,1
Nederländerna	0,9	1,0	0,1
Österrike	1,1	1,0	-0,1
Sverige	1,2	1,0	-0,2
Belgien	0,9	1,0	0,1
Irland	0,9	0,8	-0,1
Tyskland	0,9	0,8	-0,1
Portugal	0,5	0,7	0,2
Rumänien	1,3	0,7	-0,6
Italien	0,6	0,7	0,1
Cypern	0,5	0,5	0,0
Grekland	0,2	0,4	0,2
Genomsnittlig nivå	1,30	1,24	-0,1

Not: Tabellen baseras på data från Eurostat och visar andelen av ländernas (EU27+) totala offentliga utgifter (stat, region och kommun sammantaget) som går till kulturområdet. När rapporten publicerades 21 april 2026 saknades data för 2024 för fem länder (Lettland, Polen, Bulgarien, Slovakien och Irland). Dessa siffror lades till den 22 april 2026. Genomsnittsnivån avser det ovägda medeltalet för alla länder. I den första versionen av rapporten var medeltalet 1,3, det justerades i den uppdaterade versionen av rapporten till 1,24 (detta beror på att siffror för fem länder saknades i den första versionen av rapporten). Se rapportavsnittet Dataunderlag och metod för en beskrivning av vilka källor som har använts.

”DIK anser att privat finansiering av kulturverksamhet alltid ska ses som ett komplement och aldrig får bli en ursäkt för regering, kommuner eller regioner att backa från en stark offentlig finansiering.”

Avslutning

Detta är del två i en rapportserie på tre delar där DIK djupdyker i kulturens finansiering. Rapporten visar att Sveriges kulturfinansiering – hur man än väljer att mäta – har krympt över tid. Sverige är nu sämst i Norden på både offentlig och privat finansiering, och har tappat mark inom EU.

I den första delrapporten *Var i landet satsar man mest – och minst – på kulturen?*⁵ kunde DIK visa att andelen av de offentliga utgifterna som går till kultur minskar på alla nivåer – statligt, kommunalt och regionalt, och att utgifterna till kultur under de senaste åren sjunker även i fasta priser. I denna rapport framträder samma mönster – samhällets utgifter för kultur minskar även som andel av BNP och utslaget på kronor per invånare.

Rapporten bekräftar också att minskningen i kulturfinansiering är särskilt påtaglig under 2023 och 2024. Tittar man på statens budgetar för 2025 och 2026 är det tydligt att denna trend fortsätter. Enligt Magasin K:s beräkningar utgör kulturens andel av statsbudgeten 0,62 procent år 2026, vilket är den lägsta andelen sedan år 2000⁶.

Sammantaget innebär den minskande finansieringen att tillgången till kulturverksamheter som bibliotek, museer, arkiv, kulturskola och scenkonst försämras. Det rimmar illa med regeringsformens krav på att den enskildes kulturella välfärd ska vara grundläggande mål för den offentliga verksamheten. Utvecklingen går också på tvärs med de av riksdagen fastslagna kulturpolitiska målen som bland annat säger att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kulturpolitiken ska främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor.

Allt större fokus på privat finansiering, samtidigt som den offentliga finansieringen sjunker

Samtidigt som den offentliga kulturfinansieringen sjunker har regeringen under de senaste åren haft ett allt större fokus på privat finansiering. Bland annat har en utredning tillsatts för att lämna

⁵ DIK, *Var i landet satsar man mest – och minst – på kulturen?*, 2026

⁶ Magasin K, *Kulturbudgeten 2026 – nu lägsta andelen sedan 2000*, 22 september 2025. Observera att Magasin K räknar på andel av statens budget, medan denna rapport främst har fokus på andel av redan spenderade offentliga utgifter. Se rapportavsnittet Dataunderlag och metod för en mer detaljerad beskrivning av beräkningarna.

förslag om hur den privata finansieringen av kulturområdet kan öka genom stärkta ekonomiska incitament⁷. En annan utredning har föreslagit att det ska införas skattelättnader för kultursponsring⁸, och flera museer har fått i uppdrag att redogöra för hur de arbetar för att bredda sin finansiering⁹.

Många museer och andra kulturverksamheter har redan privat finansiering genom exempelvis biljettintäkter, uthyrning och försäljning och en hel del arbetar också med att få sponsring, donationer och stiftelsefinansiering. Både DIK:s undersökningar¹⁰ och rapporter från exempelvis Myndigheten för kulturanalys¹¹ visar dock att det finns flera hinder för att det ska gå att utöka arbetet. Många upplever att det är svårt för redan pressade verksamheter att frigöra tid till att dra in privata medel och att privat finansiering ofta sker i projektform vilket gör det svårt att planera en långsiktig verksamhet. En svårighet är också att sponsorer ofta är mer intresserade av synliga eller nyttiga ändamål, och mer sällan vill stötta exempelvis samlingsvård, kunskapsuppbyggande, personalkostnader eller annan kärnverksamhet – trots att det ofta är där behoven är som störst. Det finns också exempel på att privat finansiering, direkt eller indirekt, styr kulturens innehåll. Därutöver ser DIK stor risk att mer fokus på privat finansiering leder till att den redan ojämlika tillgången till kultur förstärks eftersom olika sorters kulturverksamheter har olika möjlighet att få privat sponsring.

Den offentliga finansieringen behöver öka för att säkra kulturell välfärd för alla

DIK:s hållning är att privat finansiering som donationer eller sponsring alltid ska ses som ett komplement och aldrig får bli en ursäkt för regering, kommuner eller regioner att backa från en stark offentlig finansiering. För att Sverige ska leva upp till sina åtaganden om kulturell välfärd behöver kulturens finansiering stärkas på alla nivåer – statligt, kommunalt och regionalt. Med en stark grund finns också större möjlighet att stärka den privata finansieringen. I den tredje och sista delrapporten kommer DIK att presentera detaljerade förslag för hur den offentliga kulturfinansieringen kan stärkas och tillgången till kultur kan säkras i hela landet.

2 av 3

Under våren 2026 släpper DIK tre rapporter om kulturens finansiering. Detta är delrapport 2 av 3.

⁷ Kulturdepartementet, [Utredning ska föreslå incitament för att bredda kulturområdets finansiering](#), 16 juni 2025

⁸ Finansdepartementet, [Utredning föreslår skattelättnad för sponsring](#), 20 januari 2026

⁹ Kulturdepartementet, [Museer ska redogöra för hur de kan bredda sin finansiering](#), 16 december 2024; [Magasin K, Sponsring liten del av museernas intäkter](#), 8 april 2026

¹⁰ DIK, [Kultur på svältkur](#), 2025

¹¹ Myndigheten för kulturanalys, [Privat kulturfinansiering](#), 2024

**Facket för kultur,
kommunikation
och kreativ sektor**

DiK